

UNIwersytet Warszawski
Wydział Nauk Ekonomicznych

Administracja publiczna (cz. 2)

dr Piotr Modzelewski

Katedra Bankowości, Finansów i
Rachunkowości
WNE UW

Studia podyplomowe „Zarządzanie ryzykiem i kontrola
zarządcza w sektorze publicznym”

Przykładowe rozwiązania pytań testowych

3. Jednostki samorządu terytorialnego:

- a) Nie mają osobowości prawnej
- b) Mają osobowość prawną, ale nie przysługuje im prawo własności i inne prawa majątkowe
- c) Mają osobowość prawną
- d) Nie mają osobowości prawnej, ale posiadają samodzielność finansową

19. Wykonywanie administracji rządowej na obszarze województwa:

- a) zastrzeżone jest wyłącznie do właściwości wojewody,
- b) należy jedynie do rządowej administracji zespolonej i niezespolonej,
- c) jest udziałem wojewody, administracji zespolonej i niezespolonej oraz na podstawie – ustaw lub porozumień – organów samorządu terytorialnego,
- d) jest udziałem wojewody, administracji zespolonej i niezespolonej oraz na podstawie – ustaw lub porozumień – organów samorządu terytorialnego i innych samorządów.

USTAWA z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie Art. 2.

Zadania administracji rządowej w województwie wykonują:

- 1) wojewoda;
- 2) organy rządowej administracji zespolonej w województwie, w tym kierownicy zespolonych służb, inspekcji i straży;
- 3) organy niezespolonej administracji rządowej;
- 4) jednostki samorządu terytorialnego i ich związki, jeżeli wykonywanie przez nie zadań administracji rządowej wynika z odrębnych ustaw lub z zawartego porozumienia;
- 5) starosta, jeżeli wykonywanie przez niego zadań administracji rządowej wynika z odrębnych ustaw;
- 6) inne podmioty, jeżeli wykonywanie przez nie zadań administracji rządowej wynika z odrębnych ustaw.

ORGANY ADMINISTRACJI NIEZESPOŁONEJ

(1/2)

- 1) Dowódcy okręgów wojskowych, szefowie wojewódzkich sztabów wojskowych, wojskowi komendanci uzupełnień
- 2) Dyrektorzy izb skarbowych, naczelnicy urzędów skarbowych, dyrektorzy urzędów kontroli skarbowej
- 3) Dyrektorzy okręgowych urzędów górniczych i specjalistycznych urzędów górniczych
- 4) Dyrektorzy okręgowych urzędów miar i naczelnicy obwodowych urzędów miar
- 5) Dyrektorzy okręgowych urzędów probierczych i naczelnicy obwodowych urzędów probierczych
- 6) (uchylony)

ORGANY ADMINISTRACJI NIEZESPOŁONEJ

(2/2)

- 7) Dyrektorzy regionalnych zarządów gospodarki wodnej
- 8) Dyrektorzy izb celnych i naczelnicy urzędów celnych
- 9) Dyrektorzy urzędów morskich
- 10) Dyrektorzy urzędów statystycznych
- 11) (uchylony)
- 12) Dyrektorzy urzędów żeglugi śródlądowej
- 13) Komendanci oddziałów Straży Granicznej, komendanci placówek i dywizjonów Straży Granicznej
- 14) (uchylony)
- 15) (uchylony)
- 16) Okręgowi inspektorzy rybołówstwa morskiego
- 17) państwowi inspektorzy sanitarni
- 18) powiatowi oraz graniczni lekarze weterynarii

15. Konstytucja RP określa:

- a) tryb orzekania w sprawie zgodności z Konstytucją RP ustawy budżetowej przed jej podpisaniem przez Marszałka Sejmu w ciągu 2 miesięcy od dnia złożenia wniosku,
- b) nakaz zaciągania zobowiązań w centralnym banku państwa finansujących deficyt budżetowy,
- c) dochody jednostek samorządu terytorialnego jako: dochody własne, dotacje celowe i subwencję ogólną,
- d) podstawowe dziedziny wydatków budżetu państwa.

16. Konstytucja RP wymaga formy ustawy dla:

- a) nałożenia subwencji ogólnej,
- b) określenia i emisji obligacji pieniężnych,
- c) określenia podmiotów podlegających opodatkowaniu,
- d) nakładania zobowiązań wymagalnych.

14. Organami nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego z punktu widzenia legalności są:

- a) tylko regionalne izby obrachunkowe,
- b) Naczelny Sąd Administracyjny,
- c) Prezes Rady Ministrów i wojewodowie, a w zakresie spraw finansowych – regionalne izby obrachunkowe,
- d) zrzeszenie społeczności lokalnej za pośrednictwem wybranych przedstawicieli.

Konstytucja RP

Art. 171.

1. Działalność samorządu terytorialnego podlega nadzorowi z punktu widzenia legalności.
2. Organami nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego są **Prezes Rady Ministrów i wojewodowie, a w zakresie spraw finansowych regionalne izby obrachunkowe.**
3. Sejm, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, może rozwiązać organ stanowiący samorządu terytorialnego, jeżeli organ ten rażąco narusza Konstytucję lub ustawy.

20. Zgodnie z Konstytucją RP:

- a) źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego powinny być określone w rozporządzeniu Rady Ministrów, wydanym po zasięgnięciu opinii reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego,
- b) inicjatywa ustawodawcza w zakresie ustawy budżetowej przysługuje wyłącznie Radzie Ministrów,
- c) organami nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego w zakresie spraw finansowych są: Prezes Rady Ministrów i wojewodowie,
- d) subwencje ogólne są dochodami własnymi jednostek samorządu terytorialnego.

27. Rada Ministrów może uznać uchwalony przez siebie projekt ustawy za pilny, z wyjątkiem projektów:

- a) ustaw dotyczących obronności kraju,
- b) ustaw regulujących kwestie powodujące znaczne obciążenie budżetu państwa,
- c) ustaw uznanych przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodne z Konstytucją RP,
- d) ustaw regulujących ustrój i właściwość władz publicznych.

Konstytucja RP

Art. 123.

1. Rada Ministrów może uznać uchwalony przez siebie projekt ustawy za pilny, z wyjątkiem projektów ustaw podatkowych, ustaw dotyczących wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej, Sejmu, Senatu oraz organów samorządu terytorialnego, **ustaw regulujących ustrój i właściwość władz publicznych**, a także kodeksów.
2. Regulamin Sejmu oraz regulamin Senatu określają odrębności w postępowaniu ustawodawczym w sprawie projektu pilnego.
3. W postępowaniu w sprawie ustawy, której projekt został uznany za pilny, termin jej rozpatrzenia przez Senat wynosi 14 dni, a termin podpisania ustawy przez Prezydenta Rzeczypospolitej wynosi 7 dni.

4. Zgodnie z ustawą o finansach publicznych:

- a) Skarb Państwa nie może tworzyć fundacji,
- b) uregulowana w tej ustawie odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych nie ma zastosowania do gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego, ponieważ kwestie te regulują akty prawa miejscowego,
- c) naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest przekroczenie zakresu upoważnienia do zaciągnięcia zobowiązań obciążających budżety przychodów,
- d) naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest przekroczenie zaplanowanych dochodów.

USTAWA o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r.

Art. 45. Ze środków publicznych nie można tworzyć fundacji na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz. U. z 1991 r. Nr 46, poz. 203, z późn. zm.)

6. Zgodnie z ustawą o finansach publicznych audyt wewnętrzny przede wszystkim przeprowadza się:

- a) na podstawie rocznego planu audytu, bądź – w uzasadnionych przypadkach – poza planem audytu,
- b) na polecenie kierownika jednostki,
- c) wyłącznie na polecenie kierującego audytem wewnętrznym,
- d) zawsze w przypadku ujawnienia nieprawidłowości.

USTAWA o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r.

Art. 283.

1. Audyt wewnętrzny, z zastrzeżeniem ust. 2, przeprowadza się na podstawie **rocznego planu audytu wewnętrznego jednostki sektora finansów publicznych**, zwanego „planem audytu”.
2. W uzasadnionych przypadkach audyt wewnętrzny przeprowadza się poza planem audytu.

8. Zgodnie z ustawą o finansach publicznych, jednostka budżetowa:

- a) rozlicza się z budżetem metodą brutto,
- b) posiada osobowość prawną,
- c) może być utworzona przez radę województwa samorządowego,
- d) odpłatnie wykonuje wyodrębnione zadania, a koszty swojej działalności pokrywa z przychodów własnych.

USTAWA

o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r.

Art. 11. 1. Jednostkami budżetowymi są jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych nieposiadające osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

13. Księgi rachunkowe powinny być prowadzone:

- a) rzetelnie, sprawdzalnie i bieżąco,
- b) bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco,
- c) rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco,
- d) bieżąco, bezbłędnie i rzetelnie.

USTAWA

z dnia 29 września 1994 r.

o rachunkowości

Art. 24

1. Księgi rachunkowe powinny być prowadzone **rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco.**
2. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.
3. Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bezbłędnie, jeżeli wprowadzono do nich kompletnie i poprawnie wszystkie zakwalifikowane do zaksięgowania w danym miesiącu dowody księgowe, zapewniono ciągłość zapisów oraz bezbłędność działania stosowanych procedur obliczeniowych.

14. Księgi rachunkowe przechowuje się:

- a) przez 5 lat,
- b) bez ograniczenia czasowego,
- c) dowolny okres podany przez kierownika jednostki,
- d) do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy.

USTAWA

z dnia 29 września 1994 r.

o rachunkowości

Art. 74.

1. Zatwierdzone roczne sprawozdania finansowe podlegają trwałemu przechowywaniu.
2. Pozostałe zbiory przechowuje się co najmniej przez okres:
 - 1) **księgi rachunkowe - 5 lat,**
 - 2) karty wynagrodzeń pracowników bądź ich odpowiedniki - przez okres wymaganego dostępu do tych informacji, wynikający z przepisów emerytalnych, rentowych oraz podatkowych, nie krócej jednak niż 5 lat, (...)

15. Roczne sprawozdanie finansowe jednostki, którą kieruje organ wieloosobowy podpisują:

- a) osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych oraz co najmniej jeden członek organu kierującego,
- b) osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych oraz wszyscy członkowie organu kierującego,
- c) wyłącznie członkowie organu kierującego,
- d) osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych lub wszyscy członkowie organu kierującego.

USTAWA

z dnia 29 września 1994 r.

o rachunkowości

Art. 52.

2. Sprawozdanie finansowe podpisuje - podając zarazem datę podpisu - osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, i **kierownik jednostki**, a jeżeli jednostką kieruje organ wieloosobowy - wszyscy członkowie tego organu. Odmowa podpisu wymaga pisemnego uzasadnienia dołączonego do sprawozdania finansowego.

16. Jeżeli ustawa budżetowa (lub ustawa o prowizorium budżetowym) nie zostanie uchwalona i ogłoszona przed 1 stycznia, to podstawą gospodarki finansowej może być:

- a) projekt ustawy o prowizorium budżetowym,
- b) rozporządzenie Rady Ministrów,
- c) założenia programowe uchwalone przez rząd.

17. Dochodami budżetu gminy są:

- a) podatek od gier,
- b) opłata targowa,
- c) podatek akcyzowy,
- d) podatek od posiadania kotów.

21. Budżet państwa ma charakter dyrektywny (limitu) po stropie:

- b) dochodów publicznych,
- c) dochodów budżetowych,
- d) wydatków budżetowych,
- e) przychodów budżetowych.

27. Podatkim jest świadczenie:

- a) bezzwrotne,
- b) odpłatne,
- c) indywidualne (jednostkowe),
- d) zwrotne.

32. Projekt inwestycyjny jest opłacalny, gdy:

- a) nie rodzi ryzyka,
- b) wartość zaktualizowana strumienia przyszłych zysków operacyjnych przewyższa początkowy koszt nabycia odpowiednich dóbr kapitałowych,
- c) wartość strumienia przyszłych zysków operacyjnych przewyższa początkowy koszt nabycia odpowiednich dóbr kapitałowych,
- d) koszt alternatywny zaangażowanych funduszy jest do zaakceptowania.

34. W polskiej gospodarce budżetowej są realizowane (przestrzegane) w praktyce zasady:

- a) zupełności (powszechności),
- b) równowagi budżetowej,
- c) powiązania planu gospodarczego z planem finansowym,
- d) przemienności organów w procesie tworzenia budżetu.

36. Regionalna Izba Obrachunkowa:

- a) bada i opiniuje projekt uchwały budżetowej jednostek samorządu terytorialnego,
- b) wydaje opinie o wnioskach komisji rewizyjnych organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego w sprawie absolutorium i zamknięcia rachunków budżetowych,
- c) wydaje opinie o możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz wieloletniej prognozy kształtowania się długu publicznego jednostki samorządu terytorialnego,
- d) jest wojewódzką jednostką budżetową.

123. Finansowanie z budżetu Unii Europejskiej oparte jest na:

- a) dwuletnim budżecie przygotowanym przez Komisję Europejską,
- b) dwuletnim budżecie uchwalonym przez Komisję Europejską,
- c) wieloletniej perspektywie finansowej, a następnie budżecie rocznym,
- d) pięcioletnim planie rozwoju.

Informacje niejawne, zaklasyfikowane jako stanowiące tajemnicę służbową, oznacza się klauzulą „zastrzeżone” w przypadku, gdy ich nieuprawnione ujawnienie mogłoby spowodować:

- a) zagrożenie dla stosunków międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej,
- b) zagrożenie dla międzynarodowej pozycji państwa,
- c) szkodę dla interesów państwa,
- d) szkodę dla prawnie chronionych interesów obywateli lub jednostki organizacyjnej

Art. 23. Ustawy o ochronie informacji niejawnych

2. Informacje niejawne zaklasyfikowane jako stanowiące tajemnicę służbową oznacza się klauzulą:
 - 1) „poufne” – w przypadku gdy ich nieuprawnione ujawnienie powodowałoby szkodę dla interesów państwa, interesu publicznego lub prawnie chronionego interesu obywateli;
 - 2) „zastrzeżone” – w przypadku gdy ich nieuprawnione ujawnienie mogłoby spowodować szkodę dla prawnie chronionych interesów obywateli albo jednostki organizacyjnej.

Obowiązane do udostępniania informacji publicznej są:

- a) wyłącznie organy władzy publicznej,
- b) wyłącznie związki zawodowe i ich organizacje oraz partie polityczne,
- c) władze publiczne oraz inne podmioty wykonujące zadania publiczne,
- d) wszystkie podmioty wykonujące zadania publiczne z wyłączeniem podmiotów reprezentujących zgodnie z odrębnymi przepisami Skarb Państwa

Art. 4 Ustawy o dostępie do informacji publicznej
Obowiązane do udostępniania informacji publicznej są władze publiczne oraz inne podmioty wykonujące zadania publiczne, w szczególności:

- 1) organy władzy publicznej,
- 2) organy samorządów gospodarczych i zawodowych,
- 3) podmioty reprezentujące zgodnie z odrębnymi przepisami Skarb Państwa,
- 4) podmioty reprezentujące państwowe osoby prawne albo osoby prawne samorządu terytorialnego oraz podmioty reprezentujące inne państwowe jednostki organizacyjne albo jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego,
- 5) podmioty reprezentujące inne osoby lub jednostki organizacyjne, które wykonują zadania publiczne lub dysponują majątkiem publicznym, oraz osoby prawne, w których Skarb Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub samorządu gospodarczego albo zawodowego mają pozycję dominującą w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów.

Obowiązane do udostępnienia informacji publicznej są organizacje związkowe i pracodawców reprezentatywne, w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz.U. Nr 100, poz. 1080, z późn. zm.1)), oraz partie polityczne.

Prawo do informacji publicznej:

- a) podlega ograniczeniu ze względu na prywatność osoby fizycznej lub tajemnic przedsiębiorcy,
- b) podlega ograniczeniu wyłącznie w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych,
- c) nie podlega żadnym ograniczeniom,
- d) podlega ograniczeniu w każdym przypadku, jeżeli informacja publiczna dotyczy majątku Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych.

Art. 5. Ustawy o dostępie do informacji publicznej

1. Prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych oraz o ochronie innych tajemnic ustawowo chronionych.
2. Prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu ze względu na prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorcy. Ograniczenie to nie dotyczy informacji o osobach pełniących funkcje publiczne, mających związek z pełnieniem tych funkcji, w tym o warunkach powierzenia i wykonywania funkcji, oraz przypadku, gdy osoba fizyczna lub przedsiębiorca rezygnują z przysługującego im prawa.
3. Nie można, z zastrzeżeniem ust. 1 i 2, ograniczać dostępu do informacji o sprawach rozstrzyganych w postępowaniu przed organami państwa, w szczególności w postępowaniu administracyjnym, karnym lub cywilnym, ze względu na ochronę interesu strony, jeżeli postępowanie dotyczy władz publicznych lub innych podmiotów wykonujących zadania publiczne albo osób pełniących funkcje publiczne - w zakresie tych zadań lub funkcji.

Klauzulę tajności przyznaje:

- a) osoba, która jest upoważniona do podpisania dokumentu lub oznaczenia innego niż dokument materiału,
- b) odbiorca dokumentu lub materiału,
- c) wyłącznie urzędnik służby cywilnej,
- d) wyłącznie pełnomocnik do spraw ochrony informacji niejawnych

Art. 21 Ustawy o ochronie informacji niejawnych

- 1. Klauzulę tajności przyznaje osoba, która jest upoważniona do podpisania dokumentu lub oznaczenia innego niż dokument materiału.**
2. Uprawnienie do przyznawania, zmiany i znoszenia klauzuli tajności przysługuje wyłącznie w zakresie posiadanego prawa dostępu do informacji niejawnych.
3. Osoba, o której mowa w ust. 1, ponosi odpowiedzialność za przyznanie klauzuli tajności i bez jej zgody albo bez zgody jej przełożonego klauzula nie może być zmieniona lub zniesiona. Dotyczy to również osoby, która przekazała dane do dokumentu zbiorczego.
4. Zawyżanie lub zaniżanie klauzuli tajności jest niedopuszczalne.
5. Odbiorca materiału zgłasza osobie, o której mowa w ust. 1, albo jej przełożonemu fakt wyraźnego zawyżenia lub zaniżenia klauzuli tajności. W przypadku gdy osoba ta lub jej przełożony zdecyduje o zmianie klauzuli, powinna poinformować o tym odbiorców tego materiału. Odbiorcy materiału, którzy przekazali go kolejnym odbiorcom, są odpowiedzialni za poinformowanie ich o zmianie klauzuli.

Informacje niejawne, zaklasyfikowane jako stanowiące tajemnicę służbową, oznacza się klauzulą:

- a) „poufne” lub „zastrzeżone”,
- b) „tajne”,
- c) „zastrzeżone” – w przypadku, gdy ich nieuprawnione ujawnienie powodowałoby szkodę dla interesów państwa,
- d) „poufne” – w przypadku, gdy ich nieuprawnione ujawnienie mogłoby spowodować szkodę dla prawnie chronionych interesów jednostki organizacyjnej.

Art. 23. Ustawy o ochronie informacji niejawnych

2. Informacje niejawne zaklasyfikowane jako stanowiące tajemnicę służbową oznacza się klauzulą:
 - 1) „poufne” – w przypadku gdy ich nieuprawnione ujawnienie powodowałoby szkodę dla interesów państwa, interesu publicznego lub prawnie chronionego interesu obywateli;
 - 2) „zastrzeżone” – w przypadku gdy ich nieuprawnione ujawnienie mogłoby spowodować szkodę dla prawnie chronionych interesów obywateli albo jednostki organizacyjnej.

Środkami publicznymi są:

- 1) **dochody publiczne;**
- 2) środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi Środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA);
- 3) środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, inne niż wymienione w pkt 2;

Środkami publicznymi są (c.d.):

- 4) przychody budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek sektora finansów publicznych pochodzące:
 - a) ze sprzedaży papierów wartościowych,
 - b) z prywatyzacji majątku Skarbu Państwa oraz majątku jednostek samorządu terytorialnego,
 - c) ze spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych,
 - d) z otrzymanych pożyczek i kredytów,
 - e) z innych operacji finansowych;

Środkami publicznymi są (c.d.):

- 5) przychody jednostek sektora finansów publicznych pochodzące z prowadzonej przez nie działalności oraz pochodzące z innych źródeł.

Środki publiczne przeznacza się na:

- 1) wydatki publiczne;
- 2) rozchody publiczne, w tym na rozchody budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Rozchodami publicznymi są:

- 1) spłaty otrzymanych pożyczek i kredytów;
- 2) wykup papierów wartościowych;
- 3) udzielone pożyczki i kredyty;
- 4) płatności wynikające z odrębnych ustaw, których źródłem finansowania są przychody z prywatyzacji majątku Skarbu Państwa;
- 5) inne operacje finansowe związane z zarządzaniem długiem publicznym i płynnością;
- 6) płatności związane z udziałami Skarbu Państwa w międzynarodowych instytucjach finansowych.

Deficyt budżetu państwa może być pokryty przychodami pochodzącymi:

1. Ze sprzedaży skarbowych papierów wartościowych na rynku krajowym i zagranicznym
2. Z prywatyzacji majątku Skarbu Państwa
3. Z kredytów zaciągniętych w bankach krajowych i zagranicznych,
4. Z pożyczek,
5. Z nadwyżki budżetu państwa z lat ubiegłych

Dochodami publicznymi są:

- 1) daniny publiczne, do których zalicza się: podatki, składki, opłaty, wpłaty z zysku przedsiębiorstw państwowych i jednoosobowych spółek Skarbu Państwa, a także inne świadczenia pieniężne, których obowiązek ponoszenia na rzecz państwa, jednostek samorządu terytorialnego, państwowych funduszy celowych oraz innych jednostek sektora finansów publicznych wynika z odrębnych ustaw;

Dochodami publicznymi są (c.d.):

- 2) inne dochody budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek sektora finansów publicznych należne na podstawie odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych;
- 3) wpływy ze sprzedaży wyrobów i usług świadczonych przez jednostki sektora finansów publicznych;
- 4) dochody z mienia jednostek sektora finansów publicznych, do których zalicza się w szczególności:
 - a) wpływy z umów najmu, dzierżawy i innych umów o podobnym charakterze,
 - b) odsetki od środków na rachunkach bankowych,
 - c) odsetki od udzielonych pożyczek i od posiadanych papierów wartościowych,
 - d) dywidendy z tytułu posiadanych praw majątkowych;

Dochodami publicznymi są (c.d.):

- 5) spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej na rzecz jednostek sektora finansów publicznych;
- 6) odszkodowania należne jednostkom sektora finansów publicznych;
- 7) kwoty uzyskane przez jednostki sektora finansów publicznych z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji;
- 8) dochody ze sprzedaży majątku, rzeczy i praw, niestanowiące przychodów w rozumieniu ust. 1 pkt 4 lit. a i b.

Wydatki budżetu państwa przeznaczone są na:

1. Utrzymywanie i funkcjonowanie organów władzy publicznej, kontroli i ochrony prawa,
2. Zadania wykonywane przez administrację rządową,
3. Funkcjonowanie sądów i trybunałów,
4. Subwencje ogólne i dotacje dla jst,
5. Środki wpłacane do budżetu UE, zwane „środkami własnymi UE”
6. Subwencje dla partii politycznych
7. Dotacje na zadania określone odrębnymi ustawami,
8. Obsługę długu publicznego,
9. Finansowanie programów i projektów, na realizację których uzyskano środki z budżetu UE, zwane „współfinansowaniem”
10. Realizację Wspólnej Polityki Rolnej

Wydatki budżetu państwa dzielą się na:

1. Dotacje i subwencje,
2. Świadczenia na rzecz osób fizycznych
3. Wydatki bieżące jednostek budżetowych,
4. Wydatki majątkowe,
5. Wydatki na obsługę Skarbu Państwa,
6. Wpłaty środków własnych UE.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych obejmują:

- 1) wynagrodzenia i uposażenia osób zatrudnionych w państwowych jednostkach budżetowych oraz składki naliczane od tych wynagrodzeń i uposażeń;
- 2) zakupy towarów i usług;
- 3) koszty utrzymania oraz inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych i realizacją ich statutowych zadań;
- 4) koszty zadań zleconych do realizacji jednostkom zaliczanym i niezaliczanym do sektora finansów publicznych, z wyłączeniem organizacji pozarządowych.

Wydatki majątkowe obejmują:

- 1) wydatki na zakup i objęcie akcji oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego;
- 2) wydatki inwestycyjne państwowych jednostek budżetowych oraz dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji realizowanych przez inne jednostki.

Dotacje (wg Ustawy o finansach publicznych)

Dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych.

Dotacje celowe są to środki przeznaczone na:

- 1) finansowanie lub dofinansowanie:
 - a) zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
 - b) ustawowo określonych zadań, w tym zadań z zakresu mecenatu państwa nad kulturą, realizowanych przez jednostki inne niż jednostki samorządu terytorialnego,
 - c) bieżących zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego,
 - d) zadań agencji wykonawczych, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 3 lit. b,
 - e) zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym,
 - f) kosztów realizacji inwestycji;
- 2) dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych w zakresie określonym w odrębnych ustawach

Dotacje przedmiotowe

Dotacje przedmiotowe są to środki przeznaczone na dopłaty do określonych rodzajów wyrobów lub usług, kalkulowane według stawek jednostkowych.

Dotacje przedmiotowe (c.d.)

Dotacje przedmiotowe mogą być udzielane na podstawie odrębnych ustaw lub przepisów Unii Europejskiej:

- 1) dla przedsiębiorców wytwarzających określone rodzaje wyrobów lub świadczących określone rodzaje usług,
- 2) dla podmiotów wykonujących zadania na rzecz rolnictwa — z uwzględnieniem ich równoprawności.

Subwencja

- Środki przeznaczone z budżetu państwa na finansowanie jst bez wskazania celu na jaki mają zostać przeznaczone

Subwencja ogólna składa się z części:

- Dla gmin
 1. Wyrównawczej
 2. Równoważącej
- Dla powiatów
 1. Wyrównawczej
 2. Równoważącej
- Dla województw
 1. Wyrównawczej
 2. Regionalnej

- Oświatowej – dla gmin, powiatów i województw

Klasyfikacja budżetowa

- Dochody i wydatki budżetowe oraz przychody i rozchody budżetu klasyfikowane są według działów, rozdziałów i paragrafów, a w budżecie państwa dodatkowo według części
- Wydatki publiczne są ujmowane również wg dodatkowej klasyfikacji wydatków strukturalnych
- Klasyfikacja budżetowa jest niezbędnym instrumentem gwarantującym elementarny ład w planowaniu i ewidencji budżetowej, a także jednym z narzędzi umożliwiających kontrolę dyscypliny finansowej

Dysponenci środków budżetowych

- Dysponenci główni – tj. dysponenci części budżetowych,
- Dysponenci drugiego stopnia – tj. kierownicy państwowych jednostek budżetowych podległych dysponentom głównym
- Dysponenci trzeciego stopnia, na których kończy się wykonywanie budżetu

Klasyfikacja wg części budżetu państwa

Klasyfikacja według części budżetowych odpowiada:

1. Organom władzy państwowej, kontroli, ochrony prawa, sądów i trybunałów,
2. Organom administracji rządowej,
3. Działom administracji rządowej,
4. Wyodrębnionym zadaniom, dotyczącym:
 - Rezerw ogólnej i celowych,
 - Subwencji ogólnych dla jednostek samorządu terytorialnego,
 - Obsługi długu Skarbu Państwa,
 - Przychodów i rozchodów związanych z finansowaniem deficytu i rozdysponowaniem nadwyżki budżetowej

Klasyfikacja budżetowa (c.d.)

- Klasyfikacja wg działów
- Klasyfikacja wg rozdziałów
- Klasyfikacja wg paragrafów (obejmuje paragrafy dochodów, przychodów, wydatków oraz środków)

Budżet JST a klasyfikacja budżetowa

- W budżecie jednostki samorządu terytorialnego działą są najwyższym stopniem klasyfikacji budżetowej

„czwarta cyfra” paragrafów

- W przypadku dochodów i przychodów paragrafy wskazują źródło dochodów lub przychodów
- „czwarta cyfra” w przypadku wydatków budżetowych oznacza, z jakich środków dane wydatki są finansowane

Klasyfikacja wydatków strukturalnych

- Rozporządzenie Ministra Finansów z 10 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji wydatków strukturalnych

Pytania otwarte

- 1. Omów rolę prezydenta jako naczelnego organu administracji państwowej.**
- 2. Omów kompetencje Rady Ministrów i jej powoływanie.**
- 3. Omów rolę i funkcje Prezesa Rady Ministrów.**
- 4. Omów pojęcie działu administracji rządowej.**
- 5. Omów rolę wojewody jako przedstawiciela Rady Ministrów w województwie.**
- 6. Omów podstawy wojewódzkiej administracji zespolonej.**
7. Wymień rodzaje terenowych organów rządowej administracji niezespolonej.
8. Omów pojęcie gminy, jej organy.
9. Omów pojęcie powiatu, jego organy.

Pytania otwarte (c.d.)

11. Omów rolę zarządu województwa samorządowego
12. Wyjaśnij, na czym zgodnie z ustawą o ochronie informacji niejawnych, polega klasyfikowanie informacji niejawnej. Przedstaw, co zgodnie z przepisami ustawy oznacza ochrona informacji niejawnej.
13. Wymień, jakie obowiązki, zgodnie z ustawą o ochronie informacji niejawnych spoczywają na kierowniku jednostki organizacyjnej.

Pytania otwarte (c.d.)

15. Informacje niejawne zaklasyfikowane jako stanowiące tajemnicę państwową oznaczają się klauzulą tajności. Omów poszczególne typy klauzul.
16. Podaj, kto zgodnie z przepisami ustawy o ochronie informacji niejawnych i w jakim zakresie, jest upoważniony do przyznawania klauzuli tajności. Wymień podmioty, które zgodnie z przepisami ustawy o dostępie do informacji publicznej obowiązane są do udostępniania informacji publicznej.
17. Przedstaw sposoby udostępnienia informacji publicznej określone w ustawie o dostępie do informacji publicznej.
18. Omów, w jakim zakresie i na jakich zasadach prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu.

Pytania otwarte (c.d.)

20. Jakie prawa przysługują podmiotowi, któremu odmówiono prawa dostępu do informacji publicznej ze względu na wyłączenie jej jawności z powołaniem się na ochronę danych osobowych, prawo do prywatności oraz tajemnicę inną niż państwowa, służbowa, skarbową lub statystyczną?
21. Podaj, jakie sankcje przewiduje ustawa o dostępie do informacji publicznej za nieudostępnienie informacji publicznej w przypadku istnienia takiego obowiązku.
22. Podaj, jakie informacje uznaje się za dane osobowe w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych.
23. Wyjaśnij, na czym polega zabezpieczenie danych w systemie informatycznym w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych.
24. Podaj, jaki organ jest właściwy w sprawach ochrony danych osobowych i jakie są jego zadania.

Literatura:

- Przykładowe pytania z egzaminu na audytora wewnętrznego organizowanego do 2006 r. przez Ministerstwo Finansów
- Ustawa o pracownikach samorządowych
- Ustawa o służbie cywilnej (w brzmieniu od 1.01.2010)
- Ustawa o finansach publicznych (w brzmieniu od 1.01.2010)
- Ustawa o ochronie danych osobowych
- Ustawa o administracji rządowej w województwie (z dnia 23 stycznia 2009 r.)
- www.kprm.gov.pl /administracja/struktura administracji
- Ustawa o ochronie informacji niejawnych
- Ustawa o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych
- Konstytucja RP
- Ustawa o Radzie Ministrów
- Ustawa o samorządzie województwa
- Ustawa o samorządzie powiatowym
- Ustawa o samorządzie gminnym
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083 / 2006 z dnia 11 lipca 2006 r.
- Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie klasyfikacji części budżetowych oraz określenia ich dysponentów
- Komisja Europejska, Przewodnik po Traktacie z Lizbony, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Wspólnoty Europejskiej, Bruksela 2009

Literatura (cd.)

- Ustawa o finansach publicznych z 27 sierpnia 2009 r.
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 grudnia 2009 r. w sprawie klasyfikacji części budżetowych oraz określenia ich dysponentów
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające Ustawę o Finansach Publicznych
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji wydatków strukturalnych

Dziękuję Państwu za uwagę

UNIWERSYTET WARSZAWSKI
Wydział Nauk Ekonomicznych